

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta (HE 124/2016 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- johtaja Jari Keinänen, sosiaali- ja terveysministeriö
- hallitusneuvos Ismo Tuominen, sosiaali- ja terveysministeriö
- yksikön johtaja Auli Vaarala, Elintarviketurvallisuusvirasto
- ympäristöterveysneuvos Kaisa Mäntynen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira)
- erityisasiantuntija Tarja Hartikainen, Suomen Kuntaliitto
- vesiasianpäälikkö Riina Liikanen, Suomen Vesilaitosyhdistys ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi terveydensuojelulakia.

Esityksen mukaan lain valvontasuunnitelmia ja valvontaohjelmia koskevia säännöksiä kevennettäisiin poistamalla niiden suunnitteluun ja sisältöön liittyviä pakollisia vaatimuksia. Terveys-suojelulain mukaisesta ilmoitusmenettelystä poistettaisiin kunnallisen viranomaisen velvollisuus tehdä päätös ilmoituksen johdosta. Lisäksi terveydensuojelulain ilmoitusmenettelyä täsmennettäisiin vastaamaan muuta ympäristöterveydenhuollon lainsäädäntöä.

Talousveden laatua ja valvontaa koskevia säännöksiä muutettaisiin juomavesidirektiiviin tehtyjen muutosten täytäntöönpanemiseksi. Lisäksi säännöksiä kevennettäisiin poistamalla vaatimus kunnan viranomaisen hyväksynnästä pieniltä talousvettä toimittavilta laitoksilta siirtämällä ne ilmoitusmenettelyn piiriin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Valiokunnan mietintö StVM 15/2016 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleistä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan terveydensuojelulain valtakunnallista valvontaohjelmaa ja kunnallista valvontasuunnitelmaa koskevia säännöksiä kevennettäviksi. Ohjelman ja suunnitelman sisällöstä ja tarkistamisesta ei jatkossa säädetä lain tasolla. Kunnan viranomaisilla ei ehdotuksen mukaan ole velvollisuutta tehdä terveydensuojeluilmoituksesta päätöstä.

Talousveden valvontaan liittyviä säännöksiä yhdenmukaistetaan juomavesidirektiivin ja elintarvikelain säännösten kanssa. Pienimpien talousvettä toimittavien laitosten lupamenettelystä siirrytään ilmoitusmenettelyyn ja riskinarviointiin perustuvaan valvontaan.

Toiminnanharjoittajan omaa vastuuta toimintansa terveystaakasta korostetaan esityksessä säätämällä yleinen velvollisuus tunnistaa riskit ja seurata niihin vaikuttavia tekijöitä sekä estää terveyshaittojen syntymistä mahdollisuuksien mukaan (omavalvonta). Ehdotuksessa ei kuitenkaan oteta käyttöön yleistä velvoitetta kirjallisen omavalvontasuunnitelman tai -järjestelmän käyttöönottamiseksi. Esityksen perustelujen mukaan toiminnanharjoittajan tulee tarvittaessa esittää, miten toimintaan vaikuttavat riskit on tunnistettu, miten niiden vakavuus on arvioitu ja mitä riskien hallintakeinoja toiminnanharjoittaja ja työntekijät ovat ottaneet käyttöön. Valiokunta pitää tärkeänä, että valvontasuunnitelmien toteutumista ja omavalvonnan toimivuutta arvioidaan asianmukaisesti.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää ehdotettuja muutoksia toiminnanharjoittajien ja kuntien hallinnollisen taakan vähentämiseksi tarkoituksenmukaisina. Muutokset myös lisäävät valvontaviranomaisten mahdollisuuksia suunnata valvontaa ja toimenpiteitä haitallisimpien terveystaakien ehkäisemiseen.

Ilmoitusvelvollisuus

Suunnitelmallisen valvonnan piiristä on jo nykyisin terveydensuojelun valtakunnallisen valvontaohjelman muutoksilla poistettu sellaiset kokoontumistilat ja muut kohteet, joissa oleskelu on lyhytaikaista, jotka eivät todennäköisesti aiheuta terveyshaittaa ja joissa kuntien terveydensuojeluviranomaiset eivät ole havainneet merkittäviä puutteita. Tällaisia kohteita ovat muun muassa pelisalit ja -kasinot, tanssisalit ja -lavat, kirkot, luentosalit ja auditoriot muualla kuin koulujen tai oppilaitosten yhteydessä, kokoontumis- ja juhlahuoneistot sekä muut vastaavat laitokset tai huoneistot, joissa harjoitetusta toiminnasta on hyvin pieni riski aiheuttaa käyttäjälle terveyshaittaa.

Tällaiset kokoontumistilat ovat nykyisin ilmoitusvelvollisia toimintoja ja ilmoituksista tulee tehdä erilliset päätökset. Näiden kohteiden valvontaa tehdään kuitenkin käytännössä vain terveyshaittaepäilyihin liittyvien yhteydenottojen perusteella. Valvontaviranomaisilta saadun selvityksen mukaan ilmoitusvelvollisuus ei ole tarpeen, koska edellä mainitut kokoontumishuoneistot ovat tyypillisesti tiloja, joissa asiakkaat oleskelevat vain lyhyen ajan ja joissa terveyshaitta on epätodennäköinen. Valiokunta pitää hallituksen esityksen tavoitteiden kannalta perusteltuna 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden poistamista. Terveystaak-

Valiokunnan mietintö StVM 15/2016 vp

luviranomainen voi edelleen harkintansa perusteella tarvittaessa edellyttää ilmoitusta, jos huoneiston käytöstä arvioidaan voivan aiheutua terveyshaittaa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 124/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotus)

Valiokunnan muutosehdotus

Laki

terveydensuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan terveydensuojelulain (763/1994) 25 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 24/2006,
muutetaan 2, 4, 4 a, 6, 8, 13, 15—18, 20, 20 b, 21, 25, 28 a, 49 b ja 59 a §, sellaisina kuin niistä ovat 4 § laeissa 1223/2002 ja 24/2006, 4 a, 8, 20 b, 28 a ja 59 a § laissa 285/2006, 6 § laeissa 285/2006 ja 129/2009, 13, 25 ja 49 b § laissa 24/2006, 15 § osaksi laeissa 1223/2002, 253/2005 ja 309/2006, 16 § osaksi laissa 441/2000, 17 § osaksi laeissa 441/2000 ja 1551/2009, 18 § laeissa 24/2006 ja 1551/2009, 20 § osaksi laeissa 441/2000 ja 24/2006 ja 21 § laissa 602/2013, sekä
lisätään lakiin uusi 18 a § seuraavasti:

2 §

Yleiset periaatteet

Elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään.

Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (*omavalvonta*). Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

4 §

Valvonnan johto ja ohjaus

Terveydensuojelun yleisen suunnittelun ja valvonnan ylin johto ja ohjaus kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle.

Valiokunnan mietintö StVM 15/2016 vp

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten toimeenpanoa ja valvontaa.

4 a §

Valtakunnallinen valvontaohjelma

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tulee laatia tämän lain valvonnan toimeenpanon ohjaamiseksi ja yhteensovittamiseksi valtakunnallinen terveydensuojelun valvontaohjelma (*valvontaohjelma*).

Valvontaohjelma tulee tarkistaa tarvittaessa. Valvontaohjelmassa tulee ottaa huomioon ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisessa valvontaohjelmassa asetetut ympäristöterveydenhuollon yhteiset tavoitteet.

6 §

Kunnan terveydensuojelutehtävät

Kunnan tehtävänä on alueellaan edistää ja valvoa terveydensuojelua siten, että asukkaille turvataan terveellinen elinympäristö. Kunnan on tiedotettava terveydensuojelusta ja järjestettävä terveydensuojelua koskevaa ohjausta ja neuvontaa.

Kunnan tulee laatia ja hyväksyä säännöllistä valvontaa koskeva terveydensuojelun valvontasuunnitelma (*kunnan valvontasuunnitelma*). Valvonnan tulee olla laadukasta, riskiperusteista ja terveyshaittoja ehkäisevää.

Kunnan valvontasuunnitelmassa tulee ottaa huomioon 4 a §:ssä tarkoitettu valvontaohjelma paikallisten tarpeiden mukaisesti. Valvontasuunnitelma on tarkistettava tarvittaessa.

Kunnan tehtävänä on myös huolehtia alueellaan tämän lain soveltamisalaan liittyvien Euroopan unionin asetusten noudattamisen valvonnasta sekä Maailman terveysjärjestön kansainvälisen terveyssäännösten (2005) (SopS 50 ja 51/2007) 20 ja 39 artiklassa tarkoitettujen todistusten myöntämisestä säännösten liitteessä 3 olevan mallin mukaisesti. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto nimeää ne Suomen satamat, joissa kunnan terveydensuojeluviranomaisen tulee tarkastaa alukset ja myöntää tarvittaessa todistukset.

8 §

Häiriötilanteisiin varautuminen

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on yhteistyössä muiden viranomaisten ja laitosten kanssa laadittava suunnitelma elinympäristöön vaikuttaviin häiriötilanteisiin varautumiseksi. Toiminta on suunniteltava ennakolta ja sitä on harjoitettava siten, että häiriötilanteessa pystytään ehkäisemään, selvittämään ja poistamaan häiriön aiheuttamat terveyshaitat, häiriön vaikutukset saadaan rajoitettua mahdollisimman vähäisiksi ja häiriöstä toipuminen saadaan käyntiin mahdollisimman nopeasti.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston on laadittava suunnitelma talousveden laadun turvaamiseksi onnettomuuksissa tai vastaavissa muissa häiriötilanteissa.

Valiokunnan mietintö StVM 15/2016 vp

Tarkemmat säännökset häiriötilanteisiin varautumista koskevien suunnitelmien sisällöstä ja laatimisesta annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

13 §

Ilmoitusvelvollisuus

Toiminnanharjoittajan on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista kirjallinen ilmoitus kunnan terveydensuojeluviranomaiselle:

~~1) kokoontumislaisissa (530/1999) tarkoitettujen yleisötilaisuuksien pitämiseen muutoin kuin tilapäisesti käytettävän rakennuksen, huoneiston tai muun liikepaikan käyttöönotosta;~~

1) majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetussa laissa (308/2006) tarkoitettun majoitusliikkeen käyttöönotosta;

2) yleisölle avoimen kuntosalin ja muun liikuntatilan, saunan, kylpylän, uimahallin, uimalan ja uimarannan käyttöönotosta;

3) päiväkodin ja kerhon sekä esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukio-opetusta tai korkeakoulutusta antavan oppilaitoksen ja opetuksen järjestämipaikan käyttöönotosta;

4) jatkuvaa hoitoa antavan sosiaalihuollon toimintayksikön sekä vastaanottokeskuksen käyttöönotosta;

5) solariumliikkeen, tatuointiliikkeen ja kauneushoitolan sekä muun huoneiston, jossa harjoitetaan ihonkäsittelyä, käyttöönotosta;

6) sellaisen muun huoneiston tai laitoksen käyttöönotosta tai sellaisen toiminnan aloittamisesta, josta voi aiheutua sen käyttäjämäärä tai toiminnan luonne huomioon ottaen terveyshaittaa.

Vastaava ilmoitus on tehtävä myös 1 momentissa mainitun toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Uuden toiminnanharjoittajan on ilmoitettava toiminnanharjoittajan vaihtumisesta kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos toiminta edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa.

Ilmoituksessa on annettava toiminnanharjoittajaa ja toimintaa koskevat sekä toimintaan liittyvien terveyshaittojen arviointia varten tarpeelliset tiedot. Tarkemmat säännökset ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

15 §

Ilmoituksen käsittely

Terveydensuojeluviranomainen antaa ilmoituksen tekijälle todistuksen ilmoituksen vastaanottamisesta, käsittelee ilmoituksen ja tekee tarvittaessa 45 §:ssä tarkoitettun tarkastuksen. Ilmoituksesta on tarvittaessa annettava tieto huoneiston sijaintipaikan rakennusvalvontaviranomaiselle.

Jos ilmoitettu toiminta voi vaikuttaa elinympäristöön, terveydensuojeluviranomainen kuulee tarpeellisessa laajuudessa niitä, joihin vaikutukset voivat kohdistua. Terveydensuojeluviranomaisen oikeudesta päättää terveyshaitan poistamisesta tai sen ehkäisemisestä säädetään 51 §:ssä.

Majoitusliikettä koskevasta ilmoituksesta sekä mahdollisesta tarkastuskäynnistä tällaiseen huoneistoon on ilmoitettava sen kihlakunnan poliisilaitokselle, jonka toimialueella rakennus, huoneisto tai muu liikepaikka sijaitsee, ja alueen pelastusviranomaiselle. Poliisi- ja pelastusviranomaisilla on oikeus olla läsnä tarkastuksen suorittamisessa.

Valiokunnan mietintö StVM 15/2016 vp

16 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *talousvedellä* kaikkea vettä:

a) joka on tarkoitettu juomavedeksi, ruoan valmistukseen tai muihin kotitaloustarkoituksiin riippumatta siitä, toimitetaanko vesi jakeluverkon kautta tai tankeista, pulloissa tai säiliöissä taikka käytetäänkö veden ottamiseen veden käyttäjän omia laitteita;

b) jota elintarvikelaissa tarkoitettu elintarvikehuoneistossa käytetään elintarvikkeiden valmistukseen, jalostukseen, säilytykseen ja markkinoille saattamiseen;

2) *vedenottamalla* kaivoa tai muuta sellaista rakennetta tai laitetta, josta otetaan pohjavettä, pintavettä tai tekopohjavettä talousvetenä käytettäväksi;

3) *talousvettä toimittavalla laitoksella* toiminnanharjoittajaa, joka toimittaa talousvettä jakeluverkossa tai muuten kuin tilapäisesti tankeista;

4) *vedenjakelualueella* sellaista talousveden jakeluverkon yhtenäistä osaa, jossa talousveden laatu on jokseenkin tasainen ja jossa talousveden toimituksesta vastaa yksi talousvettä toimittava laitos, sekä veden käyttäjän omilla laitteilla otetun talousveden käyttäjinä olevia kotitalouksia, elintarvikehuoneistoja sekä julkisen tai kaupallisen toiminnan harjoittajia.

Talousvetenä ei kuitenkaan pidetä luonnon kivennäisvettä, lääkinnällisiin tarkoituksiin käytettävää vettä, eikä vettä, jota käytetään yksinomaan pyykinpesuun, siivoukseen, peseytymiseen, saniteettitarkoitukseen tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen.

Mitä tässä laissa säädetään talousvettä toimittavasta laitoksesta, sovelletaan myös toiminnanharjoittajaan, joka toimittaa vettä talousvettä toimittavalle laitokselle.

17 §

Yleiset vaatimukset ja niistä poikkeaminen

Talousvetenä käytettävän veden on oltava terveydelle haitatonta ja tarkoitukseensa soveltuvaa. Veden käsittelyssä tai jakelussa käytetyistä aineista tai laitteissa käytetyistä materiaaleista ei saa joutua talousveteen epäpuhtauksia suurempia määriä kuin niiden käyttötarkoituksen mukaan on tarpeellista, eivätkä ne saa vaarantaa talousveden laatuvaatimusten täyttymistä.

Vedenottamo sekä veden käsittely-, varastointi- ja jakelulaitteet on suunniteltava, sijoitettava ja rakennettava ja niiden haltijan on hoidettava niitä siten, että talousvesi täyttää 1 momentissa säädetyt vaatimukset. Näiden toimien yhteydessä on lisäksi otettava huomioon vesilain 4 luvun 12 §:n nojalla annetut vedenottamon suoja-alue määräykset sekä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 10 e §:n nojalla laadittu pohjavesialueen suojelusuunnitelma.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset talousveden laatuvaatimuksista, desinfioimisesta, talousvedeksi toimitettavan veden riittävästä käsittelystä, käsittelyyn käytettävistä kemikaaleista, johtamis- ja käsittelylaitteiden materiaalien terveydellisistä ominaisuuksista sekä muista veden laatuun vaikuttavista seikoista sekä 3 momentissa tarkoitettua poikkeusta haettaessa ja myönnettäessä noudatettavasta menettelystä.

Aluehallintovirasto voi talousvettä toimittavan laitoksen taikka veden käyttäjän omilla laitteilla otetun talousveden osalta veden omistajan hakemuksesta myöntää määräaikaisen poikkeuksen

Valiokunnan mietintö StVM 15/2016 vp

3 momentin nojalla säädettyjen laatuvaatimusten täyttämisestä vedenjakelualueella. Poikkeus voidaan myöntää, jos talousveden hankintaa ei voida muutoin hoitaa kohtuulliseksi katsottavalla tavalla ja poikkeamisesta ei aiheudu terveyshaittaa.

18 §

Talousvettä toimittavan laitoksen hyväksyminen

Talousvettä toimittavan laitoksen, jolla on omaa veden tuotantoa tai käsittelyä, on haettava toimintansa hyväksymistä kunnan terveydensuojeluviranomaiselta viimeistään 3 kuukautta ennen suunniteltua toiminnan aloittamista. Talousvettä ei saa toimittaa ennen kuin toiminta on hyväksytty.

Toiminnan hyväksymistä on haettava myös, jos vedenottoa tai vedenkäsittelyä laajennetaan tai muutetaan olennaisesti tai jos veden laadussa tai jakelussa tapahtuu talousveden laadun kannalta olennaisia muutoksia. Muutosta koskeva hakemus on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan muuttamista. Toimintaa ei saa muuttaa ennen kuin hakemus on hyväksytty.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on lähetettävä hakemus tiedoksi niille aluehallintovirastoille, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja kuntien terveydensuojeluviranomaisille, joiden alueelle talousvettä toimittava laitos toimittaa vettä tai joiden alueelta se ottaa vettä, ja varattava näille tilaisuus antaa hakemuksesta lausunto.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on hyväksymispäätöksessään nimettävä talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualueet. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on annettava hyväksymispäätöksessään hakijalle 20 §:ssä tarkoitetut tarpeelliset määräykset.

18 a §

Ilmoitusvelvollisuus vedenjakelualueesta

Toiminnanharjoittajan, joka ottaa talousvettä omilla laitteilla käytettäväksi osana julkista tai kaupallista toimintaa, ja muun kuin 18 §:ssä tarkoitetun talousvettä toimittavan laitoksen, on tehtävä kunnan terveydensuojeluviranomaiselle 13 §:ssä tarkoitettu ilmoitus. Yhteisessä käytössä olevan vedenottamon tai vesisäiliön omistajan on tehtävä kunnan terveydensuojeluviranomaiselle vedenjakelualueesta 13 §:ssä tarkoitettu ilmoitus, jos vettä otetaan vedenkäyttäjien omilla laitteilla talousvetenä käytettäväksi yhteensä vähintään 50 henkilön tarpeisiin tai vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa.

20 §

Talousveden laadun valvonta ja talousveden käyttöä koskevat määräykset

Talousvettä toimittavan laitoksen ja veden käyttäjän, joka ottaa talousvettä omilla laitteilla, on huolehdittava siitä, että talousvesi täyttää 17 §:n 1 momentissa tarkoitetut vaatimukset.

Talousvettä toimittavan laitoksen omavalvonnan ja talousveden laadun valvonnan on perustuttava veden terveydelliseen laatuun vaikuttavien riskien arviointiin ja hallintaan. Riskinarviointi on tehtävä toiminnan harjoittajien ja viranomaisten välisenä yhteistyönä.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on:

Valiokunnan mietintö StVM 15/2016 vp

- 1) hyväksyttävä 2 momentissa tarkoitettu riskinarviointi;
- 2) varmistettava, että tieto riskinarvioinnin suorittamisesta ja yhteenveto sen tuloksista ovat veden käyttäjien saatavilla;
- 3) valvottava säännöllisesti 18 ja 18 a §:ssä tarkoitettua ja elintarvikehuoneistossa käytettävän talousveden laatua;
- 4) todennettava valvontaohjelmien avulla, että terveydelle aiheutuvien riskien hallintatoimenpiteitä toteutetaan koko vedenjakeluketjussa vedenmuodostumisalueelta vedenoton, käsittelyn ja -varastoinnin kautta vedenjakeluun, ja että hallintatoimenpiteet ovat tarkoituksenmukaisia ja tehokkaita.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi tarvittaessa:

- 1) asettaa toiminnanharjoittajalle veden laatua koskevia tarkkailuvelvoitteita;
- 2) määrätä talousveden desinfioitavaksi tai muuten käsiteltäväksi, jos sitä on pidettävä veden laadun kannalta tarpeellisenä;
- 3) antaa veden käyttöä koskevia määräyksiä terveyshaitan ehkäisemiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 ja 2 momentissa tarkoitettua riskinarvioinnista ja riskinhallinnasta sekä talousveden säännöllisestä valvonnasta, tarvittavista tutkimuksista, tiedottamisesta ja tulosten raportoinnista.

20 b §

Talousvesihygieeninen osaaminen

Toiminnanharjoittajan on kustannuksellaan huolehdittava siitä, että talousvettä toimittavassa laitoksessa työskentelevillä talousveden laatuun vaikuttavia toimenpiteitä tekevillä henkilöillä on laitosteknistä ja talousvesihygieenistä osaamista osoittava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston antama todistus. Todistus annetaan henkilölle, joka on suorittanut hyväksytysti laitosteknistä ja talousvesihygieenistä osaamista arvioivan testin. Todistus on voimassa viisi vuotta.

Tarkempia säännöksiä testitodistuksesta sekä laitosteknisestä ja talousvesihygieenisestä osaamisesta annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

21 §

Talousvettä koskevat muut säädökset

Talousveden desinfiointiaineiden hyväksymisestä säädetään biosidivalmisteiden asettamisesta saataville markkinoilla ja niiden käytöstä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 528/2012 sekä kemikaalilaissa.

25 §

Suurten yleisötilaisuuksien jätehuolto

Suurten yleisötilaisuuksien jätehuolto ja hygieeniset olosuhteet tulee järjestää siten, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset suurten yleisötilaisuuksien jätehuollosta ja hygieenisistä järjestelyistä.

Valiokunnan mietintö StVM 15/2016 vp

28 a §

Allasvesihygieninen osaaminen

Toiminnanharjoittajan on kustannuksellaan huolehdittava siitä, että 13 §:n nojalla ilmoitusvelvollisessa uimahallissa, kylpylässä tai vastaavassa laitoksessa työskentelevillä, allasveden laatuun vaikuttavia toimenpiteitä tekevillä henkilöillä on laitosteknistä ja allasvesihygienistä osaamista osoittava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston antama todistus. Todistus annetaan henkilölle, joka on suorittanut hyväksytysti laitosteknistä ja allasvesihygienistä osaamista arvioivan testin. Todistus on voimassa viisi vuotta.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että allasveden kuormituksen vähentämiseksi uima-allas- ja märkätilojen puhtaanapitoon ja siivoukseen osallistuvilla henkilöillä on riittävä tieto siitä, miten tilojen hygieniä vaikuttaa allasveden terveydelliseen laatuun, ja riittävä osaaminen näiden tilojen siivoukseen ja puhtaanapitoon.

Tarkemmat säännökset testitodistuksesta sekä laitosteknisestä ja allasvesihygienisestä osaamisesta annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

49 b §

Tutkimuslaboratorioiden valvonta

Elintarviketurvallisuusvirasto valvoo, että 49 a §:ssä tarkoitettut laboratoriot noudattavat tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Jos laboratorio toimii näiden vastaisesti, Elintarviketurvallisuusvirasto voi antaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoa kuuluttuaan tarpeellisia määräyksiä toiminnan korjaamiseksi. Jos laboratorio ei Elintarviketurvallisuusviraston määräyksistä huolimatta korjaa puutteita, Elintarviketurvallisuusvirasto voi peruuttaa laboratorion hyväksymisen määräajaksi. Elintarviketurvallisuusviraston tulee antaa määräyksiä laboratorion toiminnan korjaamiseksi tai tarvittaessa toiminnan keskeyttämiseksi määräajaksi myös Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston esityksestä.

Elintarviketurvallisuusvirasto ylläpitää 1 momentissa tarkoitettua valvontaa varten rekisteriä hyväksytyistä laboratorioista. Rekisteriin merkitään hyväksytyn laboratorion nimi, yhteystiedot, arvioinnin piirissä olevat määrittämenetelmät ja laboratoriossa tutkimuksista vastaavan henkilön nimi.

Henkilötietojen keräämisestä ja tallettamisesta sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämisestä säädetään henkilötietolaissa.

59 a §

Testi ja testaaminen

Edellä 20 b ja 28 a §:ssä tarkoitettuja testejä voivat järjestää Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston hyväksymät testaajat. Testaajaksi hyväksytään henkilö:

1) jolla on 7 §:n 3 momentin mukainen koulutus sekä talous- ja allasveden laatuun sekä tekniikkaan liittyvä asiantuntemus ja kokemus; tai

Valiokunnan mietintö StVM 15/2016 vp

2) joka on tutkinnon ja aineenhallinnan osalta kelpoinen korkeakoulun tai opetushallituksen toimialaan kuuluvan oppilaitoksen vesilaitostekniikkaan taikka talous- ja allasvesihygieniaan liittyvän lehtorin tai opettajan virkaan.

Testi suoritetaan testiin osallistuvan valinnan mukaan joko suomeksi tai ruotsiksi. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi määrätä testin laatimisesta, testin hyväksyttävän suorittamisen arvioinnista ja testitodistuksen sisällöstä.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvoo testaajien toimintaa. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa testaajan hyväksynnän, jos testaaja rikkoo olennaisesti toimintaansa koskevia säännöksiä eikä ole korjannut toimintaansa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston kehotuksesta huolimatta asetetussa määräajassa.

Testaajalla on oikeus periä testistä maksu, joka vastaa enintään testin järjestämisestä aiheutuvia todellisia kustannuksia. Tämän pykälän mukaisia tehtäviä suorittavaan testaajaan sovelletaan, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään virkamiehen esteellisyydestä.

Tarkemmat säännökset testaajan kelpoisuudesta ja testaajaksi hyväksymisen edellytyksistä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 20 § tulee kuitenkin voimaan vasta 27 päivänä lokakuuta 2017.

Tämän lain voimaan tullessa käsiteltävänä oleviin ilmoituksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 22.9.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Tuula Haatainen sd
varapuheenjohtaja Hannakaisa Heikkinen kesk
jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Niilo Keränen kesk
jäsen Anneli Kiljunen sd
jäsen Sanna Lauslahti kok
jäsen Anne Louhelainen ps
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas
jäsen Sari Raassina kok
jäsen Veronica Rehn-Kivi r
jäsen Vesa-Matti Saarakkala ps
jäsen Annika Saarikko kesk
jäsen Sari Sarkomaa kok

Valiokunnan mietintö StVM 15/2016 vp

jäsen Martti Talja kesk
varajäsen Sari Tanus kd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Harri Sintonen